Oulun kansainvälinen lasten- ja nuortenelokuvien festivaali
Oppimateriaali elokuvaan

NORHEIMSUND

Elokuva on osa Kohti parempaa maailmaa: lyhytelokuva 4 -pakettia.

Elokuvaa suositellaan yli 16-vuotiaille.

Oppimateriaalin on laatinut Jere Anttonen.

Vastauksia voi pohtia ja tehtäviä toteuttaa joko itsenäisesti, pienryhmissä tai luokan kesken.

Kysymyksiä/tehtäviä

1. Elokuva:
    a. Miksi Yaímitan äiti haluaa tyttärensä muuttavan pois Kuubasta Norjaan?
        - Hän haluaa saada tyttärensä pois kuubalaisesta köyhyydestä ja paremman elämän tälle. Ehkä norjalaista vaurautta valuu siten hänelle itselleenkin.

    b. Elokuvassa katsotaan paljon puhelimen näyttöä. Mitä asioita puhelimessa näkyy, ja miksi ne ovat elokuvan hahmoille tärkeitä?
        - Puhelimessa näkyy elokuvan hahmojen näkökulmasta norjalaista yltäkylläisyyttä mm. kuvina ruokakaupan täysistä hyllyistä. Elokuvan hahmoille ne edustavat onnellisuutta, sillä kotimaassa ruokakaupan hyllyt ovat tyhjillään.

    c. Elokuvan nimi viittaa norjalaiseen kuntaan. Mitä tämä tietty norjalainen paikka mahdollisesti edustaa elokuvan hahmoille?
        - Mm. kaukaista idylliä, turvallisuutta, aineellista hyvinvointia ja vaurautta.

    d. Millainen paikka kampaamo on elokuvassa esiintyville hahmoille?
        - Kampaamossa naisten väliset suhteet, puheet, juorut ja huhut toimivat vertaistukena, tietotoimistona ja turvaverkkona, jossa välitetään tietoa muun muassa epäilyttävistä miehistä.

    e. Millaista roolia uskonnollisuus näyttelee elokuvassa?
        - Alussa äiti suorittaa uskonnollisen rituaalin, jonka tarkoituksena on tuoda hyvää onnea ja saada unelmat toteutumaan.

    f. Elokuvassa on suuri kontrasti siinä, millaiselta elämä pohjoismaissa näyttää verrattuna siihen miltä se Kuubassa näyttää. Pohtikaa, miten internetin ja sosiaalisen median kautta välittyvät kuvat vauraasta maasta voivat vaikuttaa köyhissä oloissa elävien elämään ja unelmiin.

2. Eettiset kysymykset:
    a. Miten elokuvassa kuvastuu länsimaisen miehen ja kuubalaisen naisen välinen epäsuhta (varallisuus, liikkumisen vapaus, ikäero)? Voiko suhdetta pitää tasa-arvoisena, kun toisen osapuolen motiivina on selviytyminen köyhyydestä?
        - Valta-asetelma on vahvasti vääristynyt miehen varallisuuden ja liikkumisen vapauden vuoksi. Vaikka Yaímitan ja hänen äitinsä toiminta näyttää periaatteessa vapaaehtoiselta, se syntyy pakon ja näköalattomuuden edessä.

    b. Millaisia eettisiä ja henkisiä taakkoja liittyy tilanteeseen, jossa nuori (nainen) ottaa vastuun perheensä elättämisestä ottamalla ulkomaisen kumppanin?
        - Nuori kantaa harteillaan suuria odotuksia ja paineita lähettää rahaa perheelleen. Tämä taas altistaa hänet mm. hyväksikäytölle, roolin esittämiselle ja omien tarpeiden laiminlyönnille perheen selviytymisen nimissä.

3. Luku- ja kirjoitustehtävä:
    - Elokuvan katsottuanne lukekaa Norheimsundin ohjaajan, Ana A. Alpízarin haastattelu Impulse -lehdestä: https://www.impulsemagazine.com/articles/the-cinderellas-of-contemporary-cuba-ana-alpizars-norheimsund (huom. englanniksi!).

    - Kirjoita haastattelun pohjalta (esim. 1–2 sivun) teksti, jossa peilaat omaa elämääsi ja länsimaalaista arkeasi elokuvan ja haastattelun teemoihin. Voit pohtia tekstissäsi esimerkiksi yhtä tai useampaa seuraavista kysymyksistä:
        - Elokuvassa ja haastattelussa kuvataan, miten ihmeelliseltä länsimainen vauras yhteiskunta vaikuttaa. Jo tavallinen ruokakauppa tai normaali internetyhteys ovat suuria asioita. Mitkä asiat omassa arjessasi ovat niin tavallisia, ettei niitä tule edes ajatelleeksi? Miltä tuntuu ajatella, että ne ovat jollekulle suuria ja ihmeellisiä asioita? Miltä tuntuisi, jos menettäisit jonkin tai useamman näistä asioista?
        - Pohjoismainen passi antaa meille vapauden matkustaa lähes mihin tahansa ilman esteitä. Mitä ajattelet siitä valta-asetelmasta, joka voi syntyä, kun vauras länsimaalainen kohtaa köyhemmästä maasta kotoisin olevan ihmisen?
        - Mitä sinä tekisit elokuvan hahmojen tilanteessa? Jos itse ja oma perheesi eläisi kovassa köyhyydessä, millaisiin toimiin olisit valmis heidän vuokseen?